

Zitting 1980–1981

16 418

Protocollen van 1979 voor de vijfde verlenging van het Tarwehandelsverdrag en van het Voedselhulpverdrag, welke de Internationale Tarweovereenkomst 1971 vormen; Washington, 25 april 1979

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffies van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 22 september 1980. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 22 oktober 1980.

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 18 september 1980

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 juncto artikel 64 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij de Franse en de Engelse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van de op 25 april 1979 te Washington tot stand gekomen Protocollen van 1979 voor de vijfde verlenging van het Tarwehandelsverdrag en van het Voedselhulpverdrag, welke de Internationale Tarweovereenkomst 1971 vormen (Trb. 1979, 123).¹

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomsten gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C. A. van der Klaauw

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

Toelichtende nota

Zoals bekend bestaat de Internationale Tarweovereenkomst 1971 (Trb. 1972, 1) uit het Tarwehandelsverdrag 1971, dat uitsluitend beoogt de Internationale Tarweraad als institutioneel samenwerkings- en onderhandelingskader in stand te houden, en het Voedselhulpverdrag 1971, dat ten doel heeft een bepaalde hoeveelheid graan als voedselhulp aan ontwikkelingslanden te leveren.

Sedert februari 1978 hebben, onder auspiciën van de United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), met onderbrekingen, onderhandelingen plaatsgevonden, die moeten leiden tot de totstandkoming van een nieuwe overeenkomst. Het streven is om deze nieuwe overeenkomst te voorzien van een aantal economische bepalingen, zodanig, dat prijsstabiliteit op de wereldmarkt zou kunnen worden bereikt. Daartoe is onderhandeld over een prijsvork, waarbinnen de wereldmarktprijs zich zou dienen te bewegen, en een voorradensysteem om de wereldmarktprijs te stabiliseren. Ook zou door middel van het aanhouden van voorraden een bijdrage dienen te worden geleverd aan een grotere wereldvoedselveiligheid.

Over de technische modaliteiten van het voorraadstelsel bestaat tussen de deelnemers aan de betreffende onderhandelingsconferentie geen verschil van mening. Niettemin moesten de onderhandelingen over een nieuw graanakkoord in februari 1979 voor onbepaalde tijd worden afgebroken vanwege het verzet van de ontwikkelingslanden tegen de door de voornaamste exporterende landen (in het bijzonder de VS en Canada) voorgestelde prijzen waarbij voorraden uit de markt genomen zouden moeten worden, respectievelijk de prijzen waarbij die voorraden gespuid zouden moeten worden, welke prijzen de meeste (importerende) ontwikkelingslanden als te hoog beschouwen. Ook over de hoogte van de totale reservevoorraad, alsmede over ieders verplichting daarin, bleef verschil van mening bestaan.

Het derde breekpunt vormden de speciale maatregelen, welke getroffen dienen te worden om ontwikkelingslanden in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan de voorraadvorming binnen de overeenkomst.

De gelijktijdig gevoerde onderhandelingen over een nieuw voedselhulpverdrag, met gunstiger bepalingen voor de ontvangende landen, konden nagenoeg worden afgerond.

Hoewel overeenstemming bestond over de doelstelling, te weten een verplichting van minimaal 10 miljoen ton granen jaarlijks, kon dit echter nog niet worden bereikt aangezien de door de huidige donorlanden toegezegde verhoogde bijdragen niet verder reikten dan 7,6 miljoen ton en behoudens Noorwegen, Oostenrijk en Spanje zich nog geen nieuwe donorlanden met substantiële bijdragen meldden.

Om de bestaande organisatie in stand te houden, mede om een toekomstige hervatting van onderhandelingen te vergemakkelijken, zijn op 21 maart 1979 te London de Protocollen voor de vijfde verlenging van het Tarwehandelsverdrag 1971 en het Voedselhulpverdrag 1971 vastgesteld. Op 22 juni 1979 heeft het Koninkrijk der Nederlanden de verklaring van voorlopige toepassing dienaangaande afgelegd bij de regering van de Verenigde Staten van Amerika. Deze Protocollen, inhoudelijk identiek aan de voorgaande, hebben een looptijd van twee jaar, ingaande op 1 juli 1979 en expireren derhalve op 30 juni 1981.

De Internationale Tarwe Raad stelde in haar vergadering in juni 1979 per resolutie een ad hoc-comité in, dat middels consultaties dient te onderzoeken, welke beletselen een hervatting van onderhandelingen in de weg staan.

In de vergadering van het Voedselhulpcomité van november 1979 besloten de donorlanden om begin maart 1980 een poging te doen de onderhandelingen over het nieuwe voedselhulpverdrag af te ronden. Deze pogingen zijn inmiddels met succes bekroond, zodat per 1 juli 1980 een nieuw Voedselhulpverdrag 1980 in werking is getreden, dat in de plaats is gekomen van het Voedselhulpverdrag 1971 en dat voorshands zal gelden tot en met 30 ju-

ni 1981, de datum waarop het protocol voor de vijfde verlenging van het Tarwehandelsverdrag afloopt. De totale verplichtingen van de donorlanden zijn verhoogd van 4 226 000 tot 7 612 000 ton.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
D. F. van der Mei

De Minister van Economische Zaken,
G. M. V. van Aardenne

De Minister van Financiën,
A. P. J. M. M. van der Stee

De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
J. de Koning